

Delkurs 1 Fonetik 7 hp

Delkurshandledning för svenska som andraspråk (1–15 hp)

Kurskoder: 92SA11, 93SA17

Kursansvarig lärare

Elisabeth Zetterholm

elisabeth.zetterholm@liu.se

013-281961

Kursmål

Efter avslutad delkurs ska den studerande

- Visa upp grundläggande kunskaper om svenska språkets ljudsystem
- Kunna använda sina teoretiska kunskaper vid analys av andraspråksinlärares svenska uttal

Kursinnehåll

I det momentschema som följer med studiehandledningen finns en tidsplan.

Kurslitteratur

Obligatorisk litteratur

Derwing, T. (2008). Curriculum issues in teaching pronunciation to second language learners. I: Hansen Edwards, J. & Zampini, M. (red.) *Phonology and Second Language Acquisition*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company. Sid. 347–369 (22 s.). Tillgänglig elektroniskt via biblioteket, LiU.

Zetterholm, E. & Tronnier, M. (2017 eller 2019). *Perspektiv på svenskt uttal. Fonologi, brytning och didaktik*. Lund: Studentlitteratur. (176 s.)

Referenslitteratur

Engstrand, O. (2007). *Fonetik light*. Lund: Studentlitteratur.

Garlén, C. (1998). *Svenskans fonologi*. Lund: Studentlitteratur.

Riad, T. (2014). *The Phonology of Swedish*. Oxford: Oxford University Press.

Skolverket (2018). *Uttalsundervisning. Nyanländas språkutveckling Modul 7 (ca 25 s.)*
https://larportalen.skolverket.se/#/modul/5-las-skriv/Grundskola/033_nyanlandas-sprakutveckling/del_07/ (juni 2019)

Examinationsform

Skriftlig salstentamen. U–VG. 4hp.

Provkod: STN2

Gruppuppgift: Analys av en andraspråksinlärares brytning. U–G. Rapporten redovisas såväl muntligt som skriftligt. 3hp.

Provkod: SRE2

Tentamenstillfällen:

Onsdag 11 sept kl 14.00–18.00

Fredag 18 okt kl 8.00–12.00

Onsdag 15 jan kl 14.00–18.00

Betygskriterier

För att studenten skall kunna erhålla betyget Godkänt på kursen (examinationsuppgifterna) skall följande krav uppfyllas:

För betyget Godkänd krävs 60 % av den skriftliga salstentans maxpoäng samt betyget Godkänd på gruppuppgiften.

Den skriftliga framställningen ska även uppfylla följande:

- Innehåll: relevans, mängd (fyllighet)
- Struktur: innehållet måste presenteras på ett logiskt och överskådligt sätt
- Referenser: relevans, mängd, referensteknik; referenslistan måste upprättas enligt gängse regler
- Språkbehandling: språket i framställningen måste vara klart och redigt och korrekt

Utöver vad som krävs för betyget Godkänd skall också följande krav uppfyllas för att erhålla betyget Väl godkänd:

För betyget Väl Godkänd krävs 75 % av tentans maxpoäng.

Policy rörande fusk och plagiat

På senare år har det inom lärarprogrammets olika delar lagts ökad vikt vid vetenskapligt skrivande. Uppsats- och rapportskrivande återkommer därför som ett centralt moment i många kurser. Tyvärr har det parallellt med denna utveckling också skett en ökning av antalet fall av uppsatsplagiat, både inom universitetet och i skolan, vilket bland annat kan hänföras till tillgängligheten av olika former av hemsidor och färdiga uppsatser på Internet.¹

Den definition av fusk och plagiat som Linköpings universitets disciplinnämnd utgår ifrån finns i Högskoleförordningen (10 kap. 1 §):

Disciplinära åtgärder får vidtas mot studenter som

1. med otillåtna hjälpmedel eller på annat sätt försöker vilseleda vid prov eller när studieprestation annars skall bedömas.²

Enligt Hult och Hult (2003) är fusk och plagiat en medveten handling, men det finns däremot inga objektiva kriterier för vad som räknas som sådant. Det beror helt enkelt på i vilket sammanhang denna handling företagits, och vilka instruktioner läraren gett.³

När vi på lärarutbildningen ska bedöma vad som är plagiat utgår vi från vad universitetets disciplinnämnd bedömt vara plagiat i några tidigare fall, och det visar sig att detta stämmer väl överens med vad lärare och studenter vid universitetet anser vara plagiat/fusk.⁴ Givet ovanstående definition av fusk och plagiat kan säkert många "snedsteg" vara gränsfall, men i följande stycke räknar vi upp de handlingar som vi anser bryter mot vetenskaplig kod såväl som universitetets regelverk.

Ett plagiat är något som studenten 1. *inte har skrivit själv*, utan som har tagits från någon annan författare, antingen genom att skriva av eller att kopiera från en källa, t.ex. en bok, artikel eller hemsida, och som 2. *saknar en ordentlig källhänvisning* som visar var det avskrivna/kopierade har sitt ursprung. Det står naturligtvis studenten fritt att referera och citera källor, det ska man göra i en vetenskaplig uppsats, men det måste klart framgå vilka dessa källor är. Studenten måste ge originalkällorna erkännande för den information som de står för. Nu ska detta inte överdrivas genom att ha en not eller parentes efter varje ord eller mening, utan man kan samla ihop flera källhänvisningar i samma not/parentes efter ett kortare avsnitt. Dock ska man alltid ha en källhänvisning med sidor direkt efter ett citat.

Långa stycken av en uppsats utan källhänvisningar leder till misstanke om plagiat, t.ex. att uppsatsen skulle vara tagen från någon databas på Internet. Bland de uppsatser som blivit fällda för plagiat i disciplinnämnden kan man notera att där nästan helt saknas källhänvisningar, och de få som finns är ofta vilseledande, d.v.s. de leder till fel källor. Som verktyg för att komma tillrätta med plagiat använder vi oss i vissa kurser av databasen URKUND, till vilken studenten ska skicka sin examinations-

¹ Se t.ex. DN 2005-06-07, www.dn.se/DNet/road/Classic/article/0/jsp/print.jsp?&a=424862, 2005-06-08;

Lärarnas tidning nr. 16 2005.

² Citerat i Hult, Åsa och Håkan Hult. 2003. *Att fuska och plagiera – ett sätt att leva eller ett sätt att överleva?* CUL-rapporter nr. 6. Linköping: Linköpings universitet, s. 11.

³ Hult och Hult 2003 s. 11.

⁴ Se Hult och Hult 2003 s. 29, 33.

och/eller fördjupningsuppgift.⁵ Denna nättjänst kan dock inte svara på om en text är plagierad eller ej, men visar på delar av texten som bör kontrolleras för att kunna avgöra om det rör sig om plagiat.

Kunskapssyn, lärande och didaktik

Till sist kan det vara på sin plats att koppla frågan om fusk och plagiat till kunskapssyn och lärande. Plagiat är ett uttryck för att studenten fokuserar på att klara kurser och få betyg på ett felaktigt sätt. För den student som i första hand vill *lära sig* blir examinationstillfället ett lärtillfälle.⁶ För alla studenter och kanske speciellt blivande lärare, bör bildning gå före utbildning, och sett från den synvinkeln är själva *skrivprocessen* något av det mest lärorika man kan ägna sig åt.

Ökningen av uppsatsplagiat i skolan ställer också nya krav på dem som läser på lärarprogrammet. Mycket talar för att dagens och framtidens lärare behöver vara kompetenta användare av informations- och kommunikationsteknik och dessutom goda vetenskapliga skribenter och stilister, bl.a. för att kunna känna igen och stävja olika former av plagiat. Men lärare behöver även omfatta och förmedla en kunskapssyn där skrivande som process och lärtillfälle betonas.

⁵ URKUND är en skandinavisk databas och nättjänst för att motverka plagiat som har utvecklats i samarbete med pedagogiska institutionen vid Uppsala universitet. För mer information, se www.orkund.se.

⁶ Hult och Hult 2003 s. 17.

Momentschema

Vecka & tid	Moment	Innehåll
34 Mån 19/8 kl 10-12 Sal: I204	Introduktion Grundläggande begrepp IPA Språkljud	Introduktion till fonetik och fonologi Läsa: Zetterholm & Tronnier s 11-27 Övning: IPA
34 Tisdag 20/8 kl 9-12 Sal: TEM21	Fokus på svenska språkljud Produktion och perception Uttalsvarianter och brytning	Vi lyssnar på L2 tal och gör ett försök till brytningsanalys Läsa: Zetterholm & Tronnier s 43-65
34 Onsdag 21/8 kl 9-12 Sal: I204	Prosodi Förberedelse grupparbete/brytningsanalys	Svensk prosodi i fokus Läsa: Zetterholm & Tronnier s 27-42
35	Ni arbetar gruppvis med brytningsanalysen Enligt instruktioner	Del II i Zetterholm & Tronnier kan vara till viss hjälp
36 Måndag 2/9 kl 9-12 Sal: I204	Uttalsdidaktiska perspektiv	Läsa: Derwing (22 s) Zetterholm & Tronnier s 67-76
36 Onsdag 4/9 kl 9-12 Sal: I102	Redovisning av grupparbete	Förbered en muntlig presentation. Skriftlig inlämning torsdag 5/9.
36 Fredag 6/9 kl 9-12 Sal: TEM21	Skriftsystem, stavning och uttal	Ortografi och uttal Läsa: Återkommer med artikel
37 Måndag 9/9 kl 10-12 Sal: I204	Repetition	Frågor är välkomna!

37 Onsdag 11/9 kl 14.00–18.00	Salstentamen	
42 Fredag 18 okt kl 08.00–12.00	Omtentamen	
3 Onsdag 15 jan Kl 14.00–18.00	Omtentamen	